

זאב אייזנשטיין

דף של חסידות

תלקיט נפלא מפי סופרים ומפי ספרים בכבשונה של תורת החסידות, בגודל יקרת סגוליות לימוד דף גמרא / דף של ספינה

שנה אחת סירב לעבור לפני התיבה כדרכו בקודש מאז ומעולם, מכיון שבאחד הימים לפני ראש השנה היה טורד בטרדה של מצוה נחוצה ולא הספיק ללמוד באותו יום דף גמרא, וסבר כי איך אפשר להיות שליח ציבור אם נימים שלפניהם החסידים יום אחד מלימוד דף גמרא?

זכה דורנו בתקנה גדולה היא תקנת הדף המיוחדת לחוק את קביעות העתים לתורה בתמידות ע"י הסדר המיוחד ללימוד דף ליום הנלמד ע"י הכלל, וכל יום הדף המיוחד לו. דבר המורז ותובע להתאמץ שלא להחסיר את הדף בימיו כדי שיוכל להמשיך וללמוד כסדר עם הכלל.

כמה טובה כפולה כלולה עוד בתקנה זו שיוכל כל אחד לעבור על הש"ס כולו, שבדרך כלל בסדר אחר אינו עולה ביד כל אדם, והרבה גופי תורה מוסר ומידות טובות נלמדים מפי הגמרא הנלמדים בכל יום, וכמה יר"ש וחסידות למעשה נקנים בלימוד זה במסכתות שאין רוב הלומדים רגילים בהם.

א"ז מביאני [ה-] הפחד יצחק ז"ל ע"ע אמר פעם: דף גמרא הוא ספר מוסר! כי בהתבונן בהנהגות התנאים והאמוראים בקדושתם וטהרתם וקדושת תורתם בוודאי עושה רושם לטובה. הנה כי כן, בהתקרב עתה שוב התחלת סדר לימוד דף היומי במחזור חדש, מה טוב לראות ולהשתדל להשתתף עם הכלל ולקבוע לימוד בסדר הדף היומי, כמובן בתוספת על השעורים הקבועים שיש לכל אחד לעצמו בלימודיו השונים.

ידוע מה שמובא בשם הבעש"ט הקדוש ז"ע, לעיתים כשהיה ברצונו לענות תשובה לשואל, עיין בוהר הקדוש במקום שנודמן לו וענה לשואלו דבר, ואמר כי בתורה נגזר האור הגנוז וע"ז אפשר למצוא פשר דבר. אמנם מדרגת הבעש"ט הקדוש היא הררי למעלה מהשגה, אולם מתוך דברי קודש אלו יכול כל אדם ע"י סיעתא דשמיא להבין ולהשיג את המעשה אשר יעשה ולפשוט ספקותיו, בהימצא לו רמז המאיר לו בדף הגמרא הנקבע לאותו יום ותקבל בקרב ישראל. כידוע אשר רבים זכו והגיעו לזה כמה וכמה פעמים, כי היא תורת חיים וחיים הם למוציאיהם - למוציאיהם כפה.

זכות גדולה היא להשתתף ולהיכלל עם הכלל יחד. גם גדולים וצדיקים קיבלו על עצמם והשתתפו בלימוד הדף היומי עם הכלל. עניין המביא להתעלות עצמית ולאחדות נפלא בין כל ציבור ובין הכלל כולו...

רואים כזאת גם בתורה, שמי שיודע מסכת אחת תהיה לו תשוקה גדולה לדעת עוד מסכת? ומשלא השיבו לו, נענה בעצמו ואמר בקודשו: 'אלא שזה סימן שגם מסכתא אחת אין לו, שאם היה לו מסכתא אחת היה בוודאי רוצה שתיים --- (ליקוטי הרי"ם).

הכנה לשבת קודש - דף גמרא

כמה מוקני חסידי וז"ניץ בארה"ב ביקשו עצה מרבים ב"ק מרן ה'ישועות משה' זצוק"ל כיצד ליטול עמם את השפעות הקדושה מתפילותיו של רבם הקדוש שיוכלו להמשיך עליהם גם בביתם. נענה הרבי זצוק"ל: 'מען דארף האבן רגש. רגש טראגט דער מענטש. האט מען רגש לעבט מען. אן רגש שלאפט מען. מ'שלאפט א גאנץ לעבן... [ג-] צריכים רגש. רגש מנשא את האדם. אם יש רגש, אוי חיים. ללא רגש ישנים. ישנים כל החיים]. הרי אני אוסר לישון בליל שבת קודש, אלא שכאשר יש רגש אין צריכים לישון.

'מהי העצה אל העצה?' - שאלו החסידים, וענה הרבי: העצה היא הכנה. הלא ברור הדבר... שללא הכנה ראוייה... בערב שבת קודש, לא תתלהב הנפש בעת אמירת 'לכו נרננה' אך כאשר מתבוננים כראוי בלימוד דף גמרא וספר חסידות, בכך אין מניחים לנפש לשקוע בתרדמה וניגשים לאמירת לכו נרננה ברגש ובהתלהבות.

'כשם שמכוננת לא תוכל לנסוע ללא בענוין' - המליץ הרבי - כך לא ניתן ללבוש את הרגש ללא הכנה מתאימה. לייג זיך אריין א יסוד אופן גאנצן לעבן אן קיין בענוין פארט מען נישט' - הפטיר. המשיכו החסידים לשאול: הרי אם יש נהג טוב אפשר לנסוע? - כשכוננתם שיתון להצטרף ולסמוך על עבודתו של הרבי, אך הרבי השיבם מיניה וביה: אך עדיין חייבים להכניס בניזון. ללא בניזון לא יוכל לנסוע אף נהגה הטוב ביותר ('אוצר דברי רבינו - הישועות משה').

בדף היומי יוכל למצוא מזור לפשוט ספקותיו

ידוע מה שמספרים מהרה"ק רבי מנחם מענדיל מרימנוב זי"ע שהיה בעל שחרית בימים הנוראים אצל רבו הרה"ק רבי אלימלך מליז'נסק זי"ע.

התערורת גדולה ירדה לעולם בחסדי שמים, בעקבות סיום הש"ס במחזור ה"ג והתחלתו במחזור ה"ד. בכל פינה ופינה במחוזות וריכוזי יראי ה', מקום אשר דבר המלך ודת הדף היומי מגיע, יהודים מתכנסים לשיעורי הדף היומי. התחילו בחשק רב מסכת ברכות ומתעדים בס"ד לסיימה ולהתחיל מסכתות וספרים קדושים אחרים עד שסיימו בעזר עליין את הש"ס כולו.

זכה עולם החסידות, וממנו עלתה והפציעה אורה זו תורה. רעיון הדף היומי הכביר, הורדתו ולידתו בקדושת כבשונו של עולם החסידות, מיסודו של המהר"ם שפירא ורבו הר"ק מטשארטקוב זצוק"ל, כאשר גדולי ישראל מקצה לקצה מחזיקים אחריו ועונים אחריו מקודש מקודש.

כאן המקום לצאת ולהתחקות בעקבי הצאן, במסילת קדושי עליון מצוקי ארץ - צדיקי עולם החסידות, וללמוד מהם בינה על גודל יקרת סגוליות לימוד דף גמרא במשנת החסידות. מבין בתרי השורות להלן ניווכח כי חסידות דף גמרא לא אף תרין רעין דלא מתפשטין, אלא הן מקשה אחת והטיבה אחת העולות בקנה אחד למען שמו הגדול באבהו.

דף גמרא במשנת קאצק

וכן התבטא פעם הגאון רבי יהושע מקוטנא זצוק"ל בהתייחסו לדרכה של קוצק: ניצחונה וקיומה של חסידות קוצק באו לה משום שהרבי - השרף מקאצק זצוק"ל - שילב את החסידות עם דף הגמרא... (אמת מקאצק תצמח)

ומעניין לצייין את דברי הרה"ק מקאצק על כך: "... והרי השכל של האדם עצמו מבין כי אין בו בעולם הזה ממש אולם מניין יקח ידיעה זו בשר החומר של האדם? - רק על ידי לימוד דף גמרא בענין ויגיעה ירגיש גם בשרו של האדם כי הכל הכל..." (אביר הרועים)

וכך מוטו גם בשם תלמידו הרה"ק ה'חידושי הרי"ם' זצוק"ל שאמר: 'דף גמרא מועיל לטהרת המחשבה יותר מכל ספרי מוסר או חסידות...'. ומסופר בפי חסידים, כי פעם אחת נכנס לבית המדרש ואמר ללומדים שיש לו קושיא על מה שאמרו חז"ל: 'מי שיש לו מנה רוצה מאתיים, יש לו מאתיים רוצה ארבע מאות', ומדוע לא

(מתוך משא כ"ק מרן אדמו"ר מבאיאן שליט"א באחד ממעמדי סיום הש"ס, אלבום הדף היומי)

לא יכול להביט בפני מי שלא למד דף גמרא היום

הרה"ק רבי אשר הגדול מטטאלין זצוק"ל הפליג מאוד בגודל סגולות הלימוד בגמרא, ואמר: "אין האלבער עמוד גמרא איז ביי מיר דער גרעסטער מוסר ספר...". והיה הרה"ק ה'בית אהרן' אדמו"ר מקארלין זצוק"ל ממשיל את הגמרא ל'גומרא דאשא' - גחלים לוחשות, השורפות ומבערות את היצר הרע, והיה אומר כי אינו יכול להביט בפני מי שלא למד דף גמרא באותו יום... .

א בלאט גמרא - די גרעסטע טהרה

הרה"ק רבי יעקב יוסף מסקווירא זצוק"ל היה תובע ומדרבן תמיד שלא לבטל מלימוד - ער האט געפילעוועט פאר תורה - והיה מרגלא בפומיה: "די גרעסטע טהרה איז א בלאט גמרא מיט תוספות". והוסיף בנו בידלח"ט כ"ק מרן אדמו"ר מסקווירא שליט"א, כי

על שותפים ללמוד יחד דף גמרא

מי שמחזיק עצמו אצל דף גמרא - אינו בודד

כשנכנס אליו הרה"ח ר' אברהם פנחס וירניק ז"ל והתאונן כי מתגורר הוא בעיירה קטנה ואין לו חברותא ללמוד עמו, ענה לו רבנו קצרות: "קח לך את אביי ורבא בחברותא. כך גם היה כשהתאונן לפניו הגאון רבי לייב קוטשניסקי זצ"ל מו"ץ בעיר וולוצלבק ואמר, שהוא מרגיש בודד בעירו כיון שהוא חסיד יחיד בתוך עיירה גדולה של אחרים ומשכילים, וביקש לעזוב את העיר אך רבנו אמר לו: "הלא גם אברהם אבינו היה בשעתו יחיד ומי שמחזיק את עצמו אצל דף גמרא אינו בודד...". וכך היה אומר: "היצר הרע יכול להסתדר אפילו עם ה'חובות הלכות' --- אולם, עם דף גמרא אינו יכול להתמודד כי אין לו שום שייכות עם הגמרא...".

הרה"ק בעל ה'שפת אמת' מגור זצוק"ל היה מרבה לדרוש מקהל חסידיו לעסוק בלימוד התורה בכל עת והוא עצמו שימש לפניו דוגמה למופת. סיפר החסיד הנודע ר' דוד אוטרובער זצ"ל, שפעם אמר לו רבנו ה'שפת אמת': "דע לך, כי שאדם פותח ספר למטה פותחים כנגדו שערים במרום". ומעשה שהיה, כשנכנסו אצלו שני האחים ר' אליעזר ור' דניאל סירקיס והציעו לפניו שרוצים הם לעשות שותפות במסחר הטקסטיל, הסכים לכך רבנו אך התנה עמם תנאי - שילמדו שיעור גמרא משותף בכל יום, והוסיף לומר ששותפות בעסק היא גם שותפות ברוחניות, לכן על שניהם ללמוד יחד מדי יום ביומו דף גמרא, ואז תהיה השותפות בת קיימא. כך התבטא גם פעם רבנו ה'שפת אמת' זצוק"ל בפני סוחר שביקש את ברכתו: "למד גמרא ואז הכול יצליח".

לשם שמים קודם התפילה, מזמור את הקליפות ועושה לו דרך לעליית התפילה, והוא כי המאור שבתורה שבעל פה מעורר ליבו לתשובה. וזה שכתוב "יערוף" מלשון "יערפו את העגלה" כמטר לקחי שהיא התורה שנקראת לקח טוב, ואז 'תול כטל אמרת' שתתקבל תפילתו לרצון. כן אמר הרה"ק שר שלום מבעלזא זצוק"ל בשמו. וכן כותב הרה"ק ה'שארית ישראל' מווילעדניק זצוק"ל שכך הייתה דרך לימודו של הרה"ק החוזה מלובלין זצוק"ל - ללמוד תהילה דף גמרא בעיון ובהנחה, ולאחר מכן מרוב חיבוב ואהבת התיבות של הגמרא היה משנן שוב ואומר את כל התיבות של הגמרא בלא התבוננות, אלא באופן פשוט מתוך חביבות לתיבות של הגמרא.

הדף החלש ביותר, יותר גבוה מ'שמועס' מרומם ביותר

וסיפרו על יהודי אחד שכבר היה זה עידן ועידנים לאחר נישואיו ועדיין לא נפקד בוש"ק, והלך להתברך אצל מרן מוהר"ש מבעלזא ואמר לו: "אייהר לערענט דאך יעדען טאג גמרא, זאלט אייהר מוסיף זיין נאך א בלעטיל יעדן טאג" - אתם הרי לומדים בכל יום גמרא, אז תוסיפו עוד דף בכל יום... [אכן זכה ונפקד בוש"ק. ודרשו על כך סימן טוב בפסוק "פקדיני בישועתך" - פקדיני הוא בגימטרייה 'גמרא', לרמוז שש"י לימוד גמרא יכולים להיפקד בכל הישועות. וכן מסרו ישישי החסידים בשם כ"ק מרן מוהר"ד מבעלזא זצוק"ל שהתבטא: "דער שוואכסטער בלעטיל גמרא,

דף גמרא מועיל לטהרת המחשבה. יהודי הוגה בתלמודו (אילוסטרציה, למצולם אין קשר לכתבה)

"... שח כ"ק מרן אדמו"ר מסקווירא שליט"א, כי שמע פעם מפה קודשו של אביו: "דף גמרא ותוספות היא הטהרה הגדולה ביותר עלי אדמות! לא שייך בימינו להתעלות הש"ת בדרך אחרת רק בהתחזקות בלימוד!" (בקדושה של מעלה, זוכרי קדושתך)

"ללמוד?! - לומדים דף גמרא"

סיפר פעם הרה"ק רבי מרדכי שלמה מבאיאן ז"ע: פעם היו כמה בחורים מחסידי זקני הרה"ק בעל 'פחד יצחק' ז"ע מבאיאן שאמרו עליהם שהם לומדים ספרי מוסר יותר מדי ואינם לומדים הרבה גמרא... והיה כאשר עבר פעם זקני הקדוש דרך אותה עיירה בה למדו הבחורים, שאל אותם זקני הקדוש באיזה מסכתא הם לומדים השיבו הבחורים שהם לומדים עכשיו פירק 'זקת הבתים'. אמר להם בלשון קודש: "א בלאט אין חקת הבתים איז דעי בעסטע מוסר ספר... (גיליון דחסידי באיאן משפטים תשנ"ט) כמו כן היה כ"ק הרמ"ש זצוק"ל תמיד מעורר את הקהל אודות חובת העסק בתורה. ופעם כשהיה בישיבה וביקשו שיאמר דברי חיזוק אמר כי פעם אחת נכנסו לאביו מרן הפחד יצחק זיע"א בחורי קעשינוב ושאלוהו באיזה ספרי חסידות ילמדו, ענה להם כך: ללמוד - לומדים דף גמרא! ואילו בספרי חסידות מעיינים מפעם לפעם... [אריין קוקן אין ספרי חסידות].

לימוד פשוט בלי עיון, שטייט העכער פון דעם העכטשן שמועס [-] הלימוד הפשוט ביותר של דף גמרא אף ללא עיון, עומד בערך גבוה יותר ממאמר החסידות הגבוה ביותר, וסימן טוב על כך: "הורני ה' דרךך" - דרך בגימטרייה 'גמרא', שהדרך המובחרת ללכת בדרך הש"ת הוא לימוד דף גמרא יותר מלימוד ספרים או סיפורי חסידות (תהילות שמואל).

את 'הבחור' הזה מנצחים רק עם דף גמרא

לימוד התורה הקדושה היה הדבר המרכזי אצל כ"ק מרן ה'שפע חיים' מצאנזא זצוק"ל בכל ימי חייו, ובימי השוב"ס קיבלו הדברים משנה תוקף ועוז, כשהוא עומד ומעורר על לימוד התורה הקדושה כי זה מועיל יותר מן הכול. וכך היה מרגלא בפומיה לספר מה שמע מאביו הרה"ק מרדניק ז"ע ששמע מהרה"ק מדקולא ז"ע אחיו של הרה"ק

לאחר מכן החזיר פניו אל האברכים ואמר להם: זה אמרתי לבחורים, אבל אברכים מותר להם לעיין יותר... וכשקבעו פעם בקלוז שלו שיעור 'בתולדות' על הסדר, ושאל רבנו מה לומדים, השיבו לו 'תולדות', אמר גם כן באותו לשון: ללמוד - לומדים דף גמרא! 'בתולדות' קוקט מען אריין... וכן היה מעורר הרבה פעמים שיעור עסק הלימוד והעיון צריך להיות בעומק התורה בגמרא ופוסקים ועמד על כך שידעו שהעיקר הוא עסק התורה ולא להסתפק בדברים אחרים (עלון חסידי באיאן ירושלים גיליון תקע"ו תרומה תשס"ח)

דף גמרא קודם התפילה פותח דרך לתפילה

מטו בשמיה דהרה"ק החוזה מלובלין זצוק"ל שאמר על הפסוק: "יערוף כמטר לקחי תול כטל אמרת", שאם אדם לומד דף גמרא

דף גמרא במשך חודש

כ"ק מרן האדמו"ר רבי ישראל מרדכי מראהמיסטריווקא זצוק"ל היה מפורסם בהתמדתו בעצומה. מקורביו סיפרו שהיו רואים אותו שוקע עשר שעות רצופות של לימוד ללא הפסקה ברוב התמדתו העצומה.

רבנו בעצמו תיאר פעם תחת אחד השיחים באדוני מקורבו יבדלח"ט הגר"י ויינגרטן שליט"א, את הלימוד בחברותא שלו יום ביומו עם הגר"ח ברי"ם זצ"ל, וכך סיפר:

'למדנו במשך חודש שלם דף גמרא אחד במסכת שבת בסוגיית מלאכת בורר, עמלנו והתיגענו בה באופן מופלג לדעת כל שיטה ושיטה מדברי רבותינו הראשונים, ואיך למד כל אחד מהם את מהלך הסוגיא. כל זאת במשך שעות ארוכות בכל יום.

לאחר שסיימנו את לימוד הסוגיה בעיון למדנו במשך יום אחד את כל הטור והשולחן ערוך ולא הפסקנו. רק כאשר הגענו לשיטה מחודשת המוכרת בבית יוסף כשיטת 'הרוקח', או אז התחלנו ללמוד מחדש את כל הגמרא כפי שיטתו, והיה זה ממש תענוגוג עיון...'

התשלום מראש: דף גמרא

מסופר על הרה"ק רבי מרדכי חיים סלונים זצוק"ל שכאשר היה אי מי בא אליו לשאלו עצה ותושייה או לשמוע מילין דחסידותא, היה חוזר על הביטוי החביב עליו: "באלאש מפי"ש] - בערבית: בחינם אין] והורה לו שילמד תחילה דף גמרא או פרק ברמב"ם ורק לאחר מכן נדרש למשאלו תהי הדרוה צימאונו בדברי חסידות (המבשר תורני, טבת תשע"ד).

דפי גמרא כהכנה לחופה

ביום חופתו של כ"ק מרן ה'שפע חיים' זצוק"ל, הופיע החתן לחופה באיחור גדול עקב סיבות טכניות. בהגיעו למקום החופה שנערה בעיר סיעגט היה עייף ויגע מטירחא דאורחא, וביקש להינפש קמעא למשך שעה קלה כדי שתהיה לו דעה צלולה בשעת החופה. מיד העמידו לרשותו חדר מיוחד והסתגר בתוכו. וסיפר הרה"ח ר' מרדכי וויליגער ז"ל, שהתבקש על ידי רבו הרה"ק בעל 'עצי חיים' זצוק"ל לשמור בחוץ ליד הדלת שלא יפריעו לו ברעש, וסבר לתלמו שהחתן בוודאי שוב לבנו מעט ולחטוף תנומה כדי לחלוץ את עצמותיו מהנסיעה הארוכה.

אולם לתדהמתו, כשעקב אחריו בסקרנותו מבין החרכים, ראה אותו בבגדיו נשען מוטא אל הספה ומוחזק גמרא פתוחה בידו מסכת קידושין ולומד בשקיקה גב"ת הריבה, דף אחר דף, כמי ששובר צימאונו במים חיים אחרי זמן רב שלא באה טיפת צונן לתוך פיו.

אחרי שהספיק החתן ללמוד לרוויה והשקיש כלשהו את צימאנו - היינו רק כשהגיע דף האחרון וסיים את כל המסכתא עד גמרא - נודמו שבדיקו ברגע זה באו שלוחי ה'עצי חיים' לקוראו והוא התרומם בזריזות מעל הספה ויצא מתוך החדר באימה ובייאחא, כשפיו בוערות כלפידי אש מרוב קדושה וברגע כמימריה היה מוכן ומוזמן ללכת אל החופה.

הגילוי הזה, על מעשהו של החתן לפני החופה בשעה שהסתגר בחדר מיוחד כדי להחליף כוח, עבר בקהל החוגגים מפה לאוזן והיכה גלים. הדרב הזכיר לחסידים כמו מאליו את המסופר בגמרא על האמורא ר' אלעזר שבעת שעמד להיכנס לחופה אמר: "אדהכי והכי איזיל ואשמע מילתא בבי מרשא" (ברכות ט"ז) וכפי שביאר זקנו של רבנו הרה"ק ה'בני יששכר' מדינוב זצוק"ל בספרו 'מגיד תעלומה', שחז"ל באו להשיענו כמה הייתה התורה חביבה עליהם, עד כי ר' אלעזר שהיה חתן ביום חופתו ובעוד שהם היו קושרים את החופה אמר בין כך ובין כך טוב שאשמע דברי תורה בבי מרשא (לפידי האש).

ג.ב. תודה מיוחדת לעמיתנו הרב יוסף מאיר האס עורך הספר הנפלא 'נורתם ומשתמרת' ממנו שאבנו חלק מהדברים.

היה כבר רפה וחלש בגופו מאוד ולא ישב כתמול שלשום בחדר הספרים אשר לו, אלא היה שוכב באין אונים על המיטה בחדר הפנימי שבביתו.

כשמע רבי את בקשתו השיב: "דו ווייסט דאך! א בלאט גמרא דאס איז די שענסטע חסידות!" - [הלא אתה יודע שמיטב החסידות היא - ללמוד דף גמרא]... הבנתי מתשובתו שאין

ה'דברי חיים' זי"ע שהעיד על עצמו בכהאי לישנא: "צמתי משבת לשבת", והיינו, ששישה ימים ושישה לילות רצופים לא אכל ולא שתה כלום, וכן הלך ומנה כל מיני סיגופים שונים שעשה לעצמו, "עמדת מתחת לקרח ונקפאתי בחורף" ותבר גזיז דברדא כדי לטבול, והיה לו גלגול שלג פעמים רבות, וסדר הגלגול שלג היה, שהפשיט עצמו מבגדיהם והתגלגלו

יצר הרע נמנע בגמרא. יהודים הוגים בתלמודם (אילוסטרציה, למצולמים אין קשר לכתבה)

דעתו נוחה מנסיעה זו, אך כאשר עמדתו לצאת מחדרו, קרא לעברי ואמר: איני חפץ שיאמרו עלי שאני מונע את תלמידיי מן החסידות, סע נא לשלום! - (רשומים בשמך).

היצר הרע נמנע בדף הגמרא

שמענו כמה פעמים מפי אדמו"ר בעל 'פני מנחם' זצוק"ל מגור בערך כלשון הזה, שבלידותו שמע מזקני החסידים: "דערי יצר הרע גייט מיט, מיט א חסידישען טרונק, מיט א חסידישע סעודה, מיט א פרשה חומש רש"י, מיט א פרק משניות, מיט א פרשה מדרש... - ביי א בלאט גמרא מיט תוספות ווערט ער צורייבן...".

[היצר הרע מלווה את האדם בהתועדות חסידית, בסעודה חסידית, בלימוד פרשה חומש רש"י, בלימוד פרק משניות, בלימוד פרשה מדרש ורק כאשר לומדים דף גמרא ותוספות, שם הוא מתפורר...] ('שנות ביכורים')

ישטוף עצמו בדף הגמרא

הרה"ק בעל ה'אמרי יוסף' מספינקא זצוק"ל היה מרבה להדריך את קהל חסידיו להתמיד מאד בלימוד התורה כי היא שורש כל הקדושות והטהרות במסילת הזהב העולה בית ה'.

תלמידו הגה"צ בעל 'גל יעקב' ממישקולין זצוק"ל מביא מה שמע מרבנו, שאמר משל נפלא לאדם שתעה במדבר ולא היה לו מים לשתות עד שנודמו לידו מים אבל לא הייתה לו כוס נקיה אלא צלוחית מלוכלכת, מה הוא עושה? - לוקח קצת מים וישטוף את הצלוחית ואז יש לפניו כלי נקי לשתיה.

כך הוא הנמשל, מי שהוא ח"ו ככלי מלוכלך ואינו יכול ללמוד, כי לרשע אמר אלוקים מה לך לספר חוקי [תהלים נ' ט"ז] מה יעשה? - ילמד דף גמרא וישטוף את עצמו בטהרת התורה (חיוק' עמ' תפג)

בשלג למשך זמן מה, אם למשך תשע דקות או שמונה עשרה דקות או שעה, "הלכתי חצי שנה בכתונת אחת ולא החלפתי את בגדיי, ישנתי על הארץ והלכתי לערוך גלות" - היינו שהלך נע ונד קרוע ובלוי וחור על הפתחים שינונו לו איזה מטבע קטנה, הלקייתי עצמי בכריעדיץ - שזהו מין עשב הצובר את העור... שכאשר מניחים אותו על העור נשרף כל העור כאש וממלא דלקות וחבורות - בשנים עברו היו רגילים חסידים ואנשי מעשה להניח מעשבים אלו על כל הגוף -

ולאחר כל זאת הפטיר ואמר לאבי מורי זצוק"ל: "על אף ששעשיתי כל זה, אני אומר לך שאת 'הבחור' הזה - היצר הרע, אי אפשר לנצח רק עם דף גמרא ותוספות!!!" ---

וכששומעים זאת, הרי תסמורה שערות ראש... יהודי שעשה כ"כ הרבה סיגופים שאי אפשר להבין היום איך אפשר לחיות כן, למרות הכול העיד ואמר כי לא ייתכן להתגבר על היצר הרע ללא דף גמרא ותוספות (רעואו דרעיון וראו תשל"ו).

סיפור נורא זה היה שגור מאוד על לשונו של רבנו זצוק"ל שסיפר זאת עשרות פעמים, ואף התבטא פעם: "אני מוכרח לחזור על זה אפילו מאה אלף פעמים, לגורל רצונו להביע את דרכה של תורת החסידות, כי עיקר החסידות אינו אלא 'דף גמרא ותוספות' --- (אוצר חיים' צאנו).

א בלאט גמרא - די שענסטע חסידות

סיפר פעם הגה"צ רבי יצחק שלמה אונגו זצוק"ל, כי באחד הימים התעורר בו חשק עז להשתטח על קברו של הרה"ק רבי יצחק אייזיק מקאלב זצוק"ל ביום ההילולא שלו, והואיל שיום היארצייט חל ביום ראשון בשבת היה בתכונתו לעשות את השבת שלפניה אצל הרה"ק רבי שלום אליעזר מראצפערט ה"ד זצוק"ל. וכה תיאר את הדברים: נכנסתי אפוא למורי ורבי הרה"ק בעל ה'יגיד יעקב' מפאפא זצוק"ל כדי ליטול רשות, ובאותם ימים